Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Legenda aurea sanctorum, sive Lombardica historia

Jacobus <Genua, Erzbischof>

[Lyon], 20. Juli 1486

De sancto Thoma cantuariensi [archiepiscopo] xi

urn:nbn:de:bsz:31-289352

Visual Library

cis vero in oleo poſitꝰ inde quaſi mortuus eſt ablatus. E ¶ Audiens autē iudeos mortem ſuaꝫ cū gaudio expectare. nobiliores iuuenes ex oī iudea collectos in carcere poſuit. dixitqꝫ ſalome ſorori ſue. Scio iudeos ḋ morte mea gauiſuros: ſed potero habere multos lugētes et nobiles exeq̄as funeris ſi meis volueris parere mādatis: vt cum ſpiritū emiſero cūctos occidatis quos in cuſtodia ſeruo: vt ſic oīs iudea me defleat licet inuita. Habebat aūt in cōſuetudine vt poſt omnē cibū pomū ꝑ ſe gladio purgaret et comederet. Cumqꝫ gladiū in manu teneret: tuſſiqꝫ violēta diſtenderetur circūſpitiēs ne ſe aliquis impediret ſe ipm percuſſurus manū dexterā ſuſtulit: ſed cōſobrinus eius ſuſtinendo dexterā impediuit. Protinꝰ aūt quaſi rex mortuus eſſet in aula regia vlulatꝰ inſonuit Quo audito exultat antipater: mltaqꝫ dona ſi ſaluaret cuſtodibus pollicet̄. Qḋ cū cognouiſſet herodes grauius filij exultationeꝫ ꝙ̄ ꝓpriaꝫ tulit mortem mittēſqꝫ ſatellites eum occidi fecit. et archelaum poſt ſe regnaturū inſtituit. Sicqꝫ poſt dies quiqꝫ mortuus eſt: in bellis fortunatiſſimus. in rebꝰ domeſticis infeliciſſimꝰ. Salome aūt ſoror eius oēs abſoluit. quos rex occidi mandauerat. Remigius autem in originali ſuper matheum dicit: ꝙ herodes gladio quo pomū purgabat ſe peremit. et ꝙ ſalome ſoror eius ommes vinctos prout cum fratre ordinauerat interfecit.

¶ De ſancto Thoma canthuarienſi archiepō. .xi. A

Thomas interpretat̄ abiſſus. geminus vel ſectus. Abiſſus id eſt ꝓfundus in humilitatione. qḋ patet in cilicio et pedū pauperuꝫ lotione. Geminus in ꝑlatione q̄a geminate ꝑfuit ſcilicet verbo et exēplo. Sectꝰ in paſſione. B

Thomas canthuariēſis archiepiſcopus dū in curia regis anglie cōſiſteret. et quedaꝫ ibidem fieri cōtraria religioni videret. curiā ipſam deſeruit. et cāthuarienſi archiepō ſe cōmiſit: a quo archidyaconus factus ad ꝑces tamen ipſius archiepī regis cācellariā ſuſcepit. vt prudētia qua erat preditus malignoꝝ in eccleſiā ꝓhiberet inſultus. Quē adeo rex dilexit: vt poſt deceſſuꝫ archiepī cū in cathedralē honorē ꝓcurauerit ſublimari. Qui licet plurimū reſiſteret tandē ad obediētie ꝑceptuꝫ humeros ſuppoſuit ad portanduꝫ Subito aūt in virū perfectū altruꝫ ꝑmutat̄. et caro eiꝰ cilicio et ieiunijs maceratur. Nō ſoluꝫ eñ ciliciū pro camiſia deferebat: ſed et femoralia cilicina vſqꝫ ad poplicē baiulabat. Sāctitatē aūt ſuaꝫ ita ſubtiliter occultabat: vt ſaluo ſemꝑ honeſtatis rigore ſub decētia veſtiū et apparatu vtenſiliū cōcordaret moribꝰ ſinguloꝝ. Tredecim pauperū pedes quotidie curuatis geibꝰ abluebat. et refectos datis cuilibet. iiij. argēteis remittebat. Rex autē ad voluntatē ſuaꝫ in detrimentū eccleſie ipm inflectere nitebat̄. volēs vt cōſuetudines quas contra libertatē eccleſie ꝑdeceſſores ſui habuerāt ab eodē ſimiliter firmarent̄. Qui dum omnino aſſentire noluit. cōtra ſe irā regis et principū prouocauit. Quadā autē vice ſic ipſe cuꝫ alijs epīs a rege artatus vt etiā ſibi mortis ſententiaꝫ minaret̄ magnorū virorū deceptus cōſilijs: verbotenus aſſenſum prebuit voto regis. Ueruꝫ ex hoc vidēs aīaꝫ periculū imminere Seipm poſtmodū in penitētia grauius cruciauit. et ab altaris officio ſe ſuſpēdit quouſqꝫ a ſummo pōtifice reſtitui mereret̄. Requirit deniqꝫ rex vt qḋ verbo dixerat ſcripto cōfirmaret. Cui viriliter cōtradixit et a curia erectam ſibi baiulās crucē diſceſſit. exclamātibus impijs cōtra eum. Capite furem ſuſpendite ꝓditorem. Et ecce duo magni ꝓceres et fideles ad eū fuſis lacrimis venientes ſub iuramēto aſſerūt ꝙ in eius morteꝫ multi proceres cōiurarunt. Uir igitur dei eccleſiā magis ꝙ̄ ſibi metuens fugaꝫ inijt. et ſenonis a pepa alexādro ſuſceptus et ī monaſterio pontiniacēſi cōmendatus poſt modū in franciā vſqꝫ deuenit. Rex vero dū romā miſiſſet vt legati venirent qui hoc negociū diffinirēt. omnino repulſam patit̄. Et ob hoc in irā contra archiepm amplius cōcitatur.

De ſancto thoma canthua.

Unde oīa que erant archiepī et ſuoꝝ diripuit et
totā eius ꝓgeniꝫ exilio cōdēpnauit: nequaꝗ̄ de
ferens cōditioni vel ſexui. ordini vl' etati. Ipe aūt
ꝓ rege et ꝓ regno anglie quotidie exorabat. Re-
uelat aūt archiepo ꝙ ad ſuā eſſet eccleſiā reditur⁹
et ad xp̄m cū palma martirij migratur⁹. Septio
igit anno ſui exilij redire cōcedit. et a cunctis cuꝫ
honore ſuſcipit ❡ Per aliquot dies ante ei⁹
martiriū iuuenis quidaꝫ de corpore exiēs et poſt
modum miraculoſe rediens aiebat. ꝙ vſqꝫ ad ſu-
premū ſanctorū ordinē ductus fuit et inter apoſto
los ſedem quandā vacuā vidit. Percūctanti autē
cui⁹ eſſet hec ſedes. angelus reſpōdit. ꝙ cuidā ma
gno ſacerdoti anglicoꝝ a dn̄o ſeruaret. ❡ Sacer
dos quidā miſſaꝫ de beata virgīe celebrabat quo
tidie qui archiepo accuſatus ab eo acceſſitur et tā
ꝗ̄ ydeota et inſci⁹ ab officio ſuſpēdit. Cuꝫ aūt bea
tus thomas ciliciū ſuum ſuere deberet. ⁊ ſub lecto
ipm abſcōdiſſet. vt ad conſuendū horaꝫ captaret
beata maria ſacerdoti appuit dicēs. Uade ad ar-
chiepm eiqꝫ dicas ꝙ illa ob cui⁹ amorē miſſas di-
cebas. eius ciliciū qḋ eſt in tali loco conſuit: et ſetā
rubeā de qua illud cōſuit ibideꝫ reliquit. Illa igit
ſibi mādat ꝙ interdictū qḋ tibi fecerat debeat re-
laxare. Qḋ ille audiēs et ita inueniens ſtupuit et
interdictum relaxans ſacerdotē hoc ſecretū habe-
re precepit. Defendit vt prius iura eccleſie nec a
rege flecti vi vel prece. Cū ergo nullatenus flecti
poſſet. ecce milites regis armati veniūt et vbi ar-
chiepiſcop⁹ ſit vociferādo inqrūt. Quibus ille oc-
currēs dixit. Ecce ego: quid vultis? Et illi. Ueni-
mus vt occidaris. et vltra viuere nō valebis. Qui
bus ille dixit. Ego ꝓ deo mori paratus ſuꝫ et pro
defenſione iuſticie: et eccleſie libertate. Si igitur
me queritis ex pte dei oīpotentis et ſub anathe-
mate prohibeo. ne hoꝝ cuiꝗ̄ aliquaten⁹ noceatis
Deo aūt et beate marie et ſanctis oībus et beato
dyoniſio cauſaꝫ eccleſie ⁊ meipſum cōmendo. Qui
bus dictis venerandū caput gladijs impiorū im-
petit. ſacra capitis corona precidit. cerebrūqꝫ eccle
ſie pauimentū diſpergit et ſic martir domino cōſe
cratur. anno dn̄i milleſimo. clxxiiij. ❡ Dum
igit clerici Requiē eternam ⁊c. inciperēt et pro eo
miſſaꝫ agerēt defunctoꝝ ſubito vt aiūt āgeloꝝ cho
ri aſtātes voces cātanciū interrūpūt. martiris miſ
ſam incipiūt. Letabit iuſtus ꝯnūt: et ceteri cleri-
ci ꝓſequūtur. Hec eſt reuera mutatio dextere ex
celſi dū cantus meroris vertitur in canticuꝫ laudis
cuꝫ illuꝫ cui defunctoꝝ ſuffragia inchoauerāt mar
tirū poſtmodū hymnis laudant. Reuera eximia

cōprobatur ſanctitate preditus et martir domini
glorioſus quem tāto honore angeli preuenerūt et
ſanctoꝝ martirꝫ cathalogo aſſcripſerūt. Paſſus ē
aūt ſanct⁹ iſte ꝓ eccleſia. i eccleſia. in loco ſancto.
et in tēpore ſacro. inter man⁹ ſacerdotū et religio
ſoꝝ vt paciētis pietas. et pſequentium crudelitas
oſtēdat. Multa inſup et alia miracla per ſanctū
ſuū dn̄s operari dignatus eſt. Meritis eñ eius ce
cis viſus. ſurdis audit⁹. claudis greſſus. vita mor
tuis reſtituta ſunt. Porro aqua qua pāni cōſperſi
eius ſanguine lauabant multis extitit in medelaꝫ
❡ Quedā dn̄a de anglia varios oculos habere ob
laſciuiam et maiorē pulchritudinē affectabat. ſup
hoc vouēs votum nudis pedibus ſepulchrū beati
thome viſitauit. Que cuꝫ in oratione ꝓſtrata iace-
ret. ſurgēs inuenit ſe penitus excecatā. ſtatimqꝫ
penitens cepit rogare beatū thomā vt iam nō va
rios ſed ſaltem ſuos ſibi redderet oculos. qḋ tan-
dem cum magna difficultate vix valuit obtinere.
❡ Quidā aūt illuſor aquā ſimpliceꝫ ꝓ aqua
ſancti thome dn̄o ſuo ī pixide obtulit ꝯuiuāti. Cui
dn̄s ait. Si nil michi vnꝗ̄ furatus fuiſti ſanct⁹ tho
mas aquā ſuā huc te deferre ꝑmittat. ſi autē reus
furti es aqua ipſa ꝓtin⁹ euaneſcat. Hoc igit dicto
ille cōſenſit. ſciēs ꝙ pixidē aqua nuper impleſſet.
Mira res pixidē ꝯtinuo aperuerūt et vacuā inue
nerunt: Sicqꝫ ſeruus in mēdacio deprehēditur et
furti reus euidentius cōprobat. ❡ Auis quedam
ſciens loqui. cū niſus eā inſequeret ſicut didicerat
cepit clamare. Sācte thoma adiuua me. et ſtatim
niſus mortuus cecidit. et illa euaſit. ❡ Quidā queꝫ
ſanctus thomas valde dilexerat cū grauiter infir-
maret iuit ad eius tombā et ꝓ ſanitate ſua roga-
uit ⁊ ad libitū impetrauit. Sed cū ſanatus rediret
cepit cogitare ꝙ illa ſanitas anime ſue forſitan nō
expediret. Unde iterū rediēs ad ſepulchrū orauit
vt ſi non eſſet vtile anime ſue cōtinuo infirmitas
ipſa rediret. Statim infirmitas redijt ſicut prius.
In eius aūt interfectores intantū vlcio diuina de-
ſeuit vt alij digitos dētibus ſuis fruſtratim diſcer
pētes. alij ſanie defluētes. alij paraliſi diſſoluti. a
lij amentes effecti miſerabiliter interirent.

De ſancto Silueſtro. xii .A

Silueſter dicitur a ſile quod eſt lux. et terra
quaſi lux terre id eſt eccleſie que inſtar bo
ne terre habet pinguediēꝫ bone opatiōis
nigredinē humiliationis. et dulcedinē deuotiōis.
Per iſta eñ tria agnoſcit bona terra. vt ait palla
dius. Uel ſilueſter dicit a ſilua et theos. qa hoīes